

JUB v združenju Polikem

Večja gospodarska perspektiva in socialna trdnost — Prihodnje leto stoletnica tovarne

Tretjega julija letos je JUB — kemična industrija v Doli postala sestavni del SOZD POLIKEM, ki združuje pod svojim okriljem devet delovnih organizacij kemične branže, in sicer Color iz Medvoda, Commerce iz Ljubljane, Donit iz Medvoda, Helios iz Domžal, Melamin iz Kočevja, Savo iz Kranja, Svit iz Kamnika in Yugocril iz Ljubljane.

Kaj si kolektiv Juba obeta od nove grupacije oziroma sestavljene organizacije združenja dela, v kateri nastopajo tako proizvajalci kot trgovci?

Kakor pravi direktor Florjan Regovec, kolektiv iz Dola od nove grupacije v tej kemični branži pričakuje predvsem večjo gospodarsko perspektivo, socialno trdnost, večjo moč in ne nazadnje boljše organiziranost ter delitev dela. Jasno je, da ta SOZD ne bo zaživel čez noč, temveč v nekaj naslednjih mesecih, ko bodo novi ljudje polno zasedli pravkar razpisana delovna mesta. Zares zaživel pa bo to zdru-

ženje bržčas šele po daljšem času, ki ga običajno merimo z leti in uspehi.

Nobena skrivnost ni, da se za SOZD Polikem, ki trenutno šteje devet delovnih organizacij z nad 7 tisoč zaposlenimi, zanima še več drugih proizvajalcev in trgovcev kemične stroke.

Na vprašanje, kako JUB danes stoji gospodarsko, nekoliko skromno odgovarjajo, češ srednje dobro, zakaj ubadajo se z vsemi problemi okrog sproščenih in zamrzjenih cen — iz uvoza in doma.

»Imamo toliko dohodka, da sproti živimo, nekaj pa nam ga še ostaja za nove naložbe,« pravi direktor.

JUB pravkar dokončuje gradnjo nove proizvodne dvorane in skladišča, ki so ju začeli graditi 1972. leta. Gre za naložbo okrog 7 milijonov din. Objekta bosta pod streho do konca leta, kakor pričakujejo.

Očitno je, da to pomeni večji obseg proizvodnje in realizacije. Lanska finančna realizacija je znašala 41 milijonov din,

letašnja do konca avgusta pa že 49 milijonov din, kar zgovorno priča o povečanju proizvodnje. Po planu naj bi do konca leta vrgli na trg 11 tisoč ton raznih izdelkov, medtem ko so jih lani čez vse leto 8.900 ton.

Glavni proizvod Juba so, kot je bolj ali manj znano, juboflor in disperzijske barve ter sinkolit. Med večjo skupino proizvodov sodijo tudi steklarski kiti.

Pri nas dobite vse, kar potrebujete za hišo, pravijo z neprikritim ponosom.

Novi reaktor za proizvodnjo disperzijskih smol jamči kolektivu vir surovin, kar je eden največjih Jubovih uspehov v zadnjem času.

Kar zadeva tehnično sodelovanje s tujimi partnerji, se JUB uspešno povezuje z Avstrijci, Zahodnimi Nemci in Švicarji, ni pa daleč čas, ko se bo morda tudi z Italijani.

Enega osnovnih problemov za ta naš delovni kolektiv predstavlja delovna sila,

predvsem različni profili strokovnih kadrov, kar računajo da bodo uspešneje reševali v okviru novega SOZD POLIKEM. Za profil kvalificiranih delavcev, ki jih najbolj potrebujejo, pri nas nimamo ustreznih strokovnih šol, zato so prisiljeni, kot v drugih tovarnah sorodne branže, da ljudi šolajo na delovnih mestih, in sicer iz nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev.

V poletnih mesecih zabeležijo tudi po 15 do 20 odstotkov izostankov z dela, ker večina njihovih delavcev z eno nogo živi in dela na zemlji, kar je spričo najbolj močne sezonske proizvodnje poleti, zelo pereč in navidez neresljiv problem, ki ga s stimulacijo za prihajanje na delo nikakor ne morejo odpraviti.

Tovarna JUB in njen delovni kolektiv bosta prihodnje leto praznovala stoletnico obstoja. Več o tej zelo pestri zgodovini bomo pisali prihodnjic.

M. L.

TIP-TOP — „Tekstil“

Sanacija industrije oblačil, ki zaposluje 1.150 delavcev — Proizvodnja in trgovina se zblížujeta

Spričo objektivnih in subjektivnih vzrokov, ki smo jim v zadnjem času priče v tekstilni in konfekcijski industriji ter trgovini s tekstilom, je zadnji mesec prišlo do intenzivnih pogovorov o možnostih za združitve nekaterih proizvodno trgovskih podjetij ter o sanaciji konfekcijske industrije TIP-TOP, ki ima svoje proizvodne TOZD na Dolenjskem, Gorenjskem, Idrijskem in v Ljubljani.

To integracijsko gibanje je po svoje vzbudilo resna gospodarska situacija v ljubljanski OZD industriji oblačil TIP-TOP (nekdanja Modna oblačila), ki se ves čas po prisilni upravi, to je dobri dve leti in pol nemočno otepa z akutnim pomanjkanjem obratnih sredstev, zastarelim strojnim parkom (20 do 25 let stari stroji) ter spričo tega s skoraj nepre-

mostljivimi težavami v konkurenčnem boju na domačem in tujem trgu.

»Naša delovna organizacija, ki združuje pet proizvodnih TOZD in sicer: v Ljubljani, na Krki, v Trebnjem, v Idriji in na Bohinjski Bistrici skupno zaposluje okrog 1.150 delavk in delavcev, je morala samo za obresti na posojila za obratna sredstva vsako leto odšteti kar milijardo starih dinarjev. Morali smo trdo delati, da smo zaslužili za sproti in za odplačevanje kratkoročnih posojil, medtem ko nam je popolnoma zmanjkalo denarja za kakršnokoli razširjeno reprodukcijo in za investicije, predvsem v novo strojno opremo. Zaradi pomanjkanja dolgoročnih obratnih posojil tudi po zakonu nismo mogli investirati,« poudarjajo člani kolektiva TIP-TOP.

Predhodnik TIP-TOP se je

imenoval Modna oblačila. To je bil bolnik, ki je zbolel za rakom. Sanatoriji so ga skušali zdraviti z aspirinom namesto da bi ga dali pod nož. V zamenjavo za prepotrebno finančno transfuzijo je delovni kolektiv dobil samo kopicico obljub, ki pa jih ni mogel s pridom vnovčiti. Modna oblačila so sicer postala TIP-TOP, vendar še zmeraj bolnik z nezacejleno rano.

Danes je več kot očitno, da je bila prvotna sanacija Modnih oblačil zasnovana precej naivno, zakaj že tedaj bi moralo biti očitno, da brez obratnih sredstev in novih naložb se podjetje ne bo moglo postaviti na noge. Medtem ko drugi konfekcijski narji v treh do štirih letih zamenjujejo stare stroje z novimi — gre za napredek tehnologije — ostajajo v TIP-TOP pri skoraj četrto stoletja starih šivalnih stro-

jih, kar povzroča, da skoraj sleherni kos konfekcije izdeluje pol dlje časa kot drugi. Kljub temu, da so spričo tega dejstva povsem nekonkurenčni drugim konfekcijskim podjetjem, z modeli, deseni in kakovostjo izdelkov vse bolj prihajajo v ospredje na domačem trgu.

Zgolj s kvalitetnimi izdelki, pridnostjo in pametjo ter z odrekanjem, delovni kolektiv TIP-TOP nikakor ni mogel nadoknaditi negativne dediščine. Prodajna cena konfekcije zaradi vseh teh vzrokov in iz dneva v dan višjih cen tekstila že zdavnaj več ne krije proizvodnih stroškov.

Družbenopolitične organizacije z ZK na čelu ves ta čas, še posebej pa v zadnjih mesecih, bijejo plat zvona tako znotraj delovne organizacije kot v občini in republiki, zato se je pred krat-

kim proizvodno trgovsko podjetje Tekstil iz Ljubljane odločilo (gre za pobudo občinskega komiteja ZKS Ljubljana-Bežigrad), da po izdelanem sanacijskem programu, zagotoviti obratnih sredstev itd. priključiti TIP-TOP k sebi.

V zvezi s sanacijo industrije oblačil TIP-TOP in integracijskimi težnjami podjetij tekstilne stroke, je Jože Vidmar, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana-Bežigrad dejal, da so pogovori med prizadetimi in zainteresiranimi kolektivi TIP-TOP, Jugotekstil in Tekstil na najboljši poti, da se ta mesec rode prvi sad. Saj bodo že ta čas predstavniki te trojice skušali premostiti najhujše finančne probleme v zvezi s sanacijo TIP-TOP.

Tekstil, Jugotekstil in TIP-TOP so sestavili posebno komisijo, ki bo izdelala sanacijski program. Takoj ko bo to delo končano, bo predsednik izvršnega sveta Jože Vidmar sklical na poseben sestanek predstavnike občin dislociranih TOZD TIP-TOP, ki se ga bodo udeležili tudi predstavniki gospodarske zbornice SRS in republiške

ga sekretariata za gospodarstvo. Gre za to, da bi tudi ostale občinske skupščine doprinesle svoj delež k dokončni sanaciji TIP-TOP in povedale svoje mnenje o integracijskih težnjah treh oziroma štirih proizvodnih in trgovskih podjetij tekstilne stroke v Ljubljani.

Po zahtevi Jožeta Vidmarja bo bežigradska občinska skupščina iz sklada skupnih rezerv namenila za sanacijo TIP-TOP 4 milijone dinarjev in si hkrati z vsemi močmi prizadevala, da s pomočjo finančno močne organizacije Tekstil postavi na noge to svojo delovno organizacijo.

Sanacija o kateri govorimo je torej samo prvi resnejši vzgib za začetek združevanja treh oziroma štirih ljubljanskih tekstilcev, ki bi pod skupno streho predstavljali eno najmočnejših grupacij v naši republiki ter si s tem zagotovili zanesljivejšo gospodarsko pot v prihodnost: modernejšo tehnologijo, boljše prodajo, večje možnosti naložb, nižje cene in višje zaslužke, kar je ena bistvenih zahtev ustavnih dopolnil in nove ustave.

Z. GJURIN

Obisk v
DINOSU

NE SAMO ZBIRANJE ODPADKOV

Stiskalnica železa v poslovalnici DINOSA v Kurilniški ulici.

Dajte industriji nazaj odpadne surovine — DINOS. Večinoma ne vemo kaj dosti o tem podjetju. Le to, da tam lahko prodamo papir, steklenice, staro železo. In da na kupu odpadkov v DINOS-u lahko najdemo marsikaj koristnega. To je naša slika tega podjetja. Vendar pa ni popolna.

Začetki podjetja segajo v prvo leto osvoboditve, ko so nadaljevali tradicijo predvojnega podjetja Obnova. Sčasoma so začeli tikati mrežo svojih poslovalnic po Sloveniji. Mreža je postajala vse bolj gosta, z novimi poslovalnicami so prihajali tja, kjer nastajajo odpadki — približali so se ljudem in industriji. Dediščina Obnove je bila zelo skromna — le stari tovarnjaki, ki pa so jih polagoma zamenjali novi, vse boljše pa je bila tudi ostala tehnična oprema — stroji za stiskanje pločevine, rezanje železa in drugi.

Danes podjetje zbira vse vrste koristnih odpadkov, ki jih lahko industrija predelane porabi kot surovine ali polsurovine. Tako odkupujejo vse vrste železa, papirja, barvnih kovin, tekstila, stekla in še marsikaj. Vendar pa se njihovo delo s tem, ko zberejo material, še ne konča. Na vrsti je predelava v oblike, ki bodo lahko potem takoj uporabljene v tej ali oni industriji. V okviru priprave materialov grede odpadki skozi faze koncentriranja, čiščenja, rezanja, pakiranja in šele potem nekdanje odpadke, zdaj že kot surovine in polsurovine, posredujejo porabnikom.

V Sloveniji so odjemalke starega železa vse železarne, steklo odkupuje steklar na Straža, barvne kovine mariborska livarna, cinkarna Celje, Unitas, Valjarska bakra Sevojno, papir odpeljejo papirnici

Količevo in Sladkogorska, odjemalec kovin je tudi Titan iz Kamnika, veliko povpraševanje pa je tudi v tujini. Zato ni čudno da DINOS, ki ima poslovalnice po vsej Jugoslaviji, precej tudi izvažata na konvertibilna področja — predvsem v Italijo. Prav zdaj po naftni krizi grede zelo dobro v promet tudi plastične mase, ki so jih prej vsi zmetavali.

V DINOS-u ugotavljajo, da slovenska in vsa jugoslovanska industrija večata svoje kapacitete iz leta v leto. Ob tem pa potreba po odpadkih narašča nesorazmerno s količino odpadkov, ki v proizvodnji nastanejo. Za to je več vzrokov — med njimi tudi ta, da ob stalnih podražitvah vse tovarne veliko bolj racionalno trošijo surovine. Tudi če bi uspeli zbrati vse odpadke, ki nastanejo v Jugoslaviji in jih primerjali s potrebami, bi ugotovili, da potrebe daleč presega ponudbo in zato je pritisk na tržišču vse večji. Normalne pogoje na trgu, predvsem mednarodnem, pa je povzročila tudi naftna kriza.

Pomen DINOSA je prav zaradi velikih potreb izreden, saj je delovna organizacija, ki ima 500 zaposlenih v upravi in osemnajstih poslovalnicah v Sloveniji, Zagrebu in Beogradu, ena tistih, ki skrbi, da ima naša industrija na voljo dovolj surovin za svoje delo.

Podjetje DINOS ima svoj sedež v Ljubljani, za Bežigradom. Tu pa sta tudi dve poslovni enoti — obe v Kurilniški ulici. Ena od teh enot je specializirana za zbiranje in predelavo tekstila, druga pa se ukvarja z ostalimi industrijskimi surovinami ter reprodukcijskim in odpadnim blagom. Odkupne cene formira vsaka enota zase, medtem ko so prodajne določene s samoupravnim sporazumom.